

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 400/24
30.10.2024. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Драгане Марчетић и Татјане Обренчевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Јевтић, адвокат из Београда, Курсулина 13, против тужене ББ са пребивалиштем у ..., чији је пуномоћник Јасмина Белић, адвокат из Београда, Грчића Миленка 4а/4, ради утврђења ништавости завештања, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 2138/20 од 27.09.2023. године, у седници одржаној 30.10.2024. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 2138/20 од 27.09.2023. године у ставу првом изреке и у том делу жалба тужиоца **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка, садржано у ставу другом изреке пресуде Вишег суда у Београду П 2138/20 од 27.09.2023. године, тако што се обавезује тужилац АА да туженој ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 590.900,73 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду П 2138/20 од 27.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништаво и да не производи правно дејство својеручно завештање покојне ВВ, бивше из ..., сачињено 22.10.2017. године, које је проглашено пред нотаром ... 13.11.2017. године, те да ће се заоставштина покојне ВВ, преминуле 24.10.2017. године, расправљати у поступку Првог основног суда у Београду О 8081/17 по законском реду наслеђивања.

Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 617.900,73 динара.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуду у смислу члана 386. Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужиоца делимично основана, и то у односу на одлуку о трошковима парничног поступка.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се жалбом тужиоца посебно указује јер је изрека пресуда разумљива, а дати разлози о битним чињеницама јасни и потпуни.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је братанац оставиље, покојне ВВ, која је преминула 24.10.2017. године. Сада пок. ВВ је 22.10.2017. године сачинила својеручно завештање, које је проглашено у канцеларији нотара ..., као оставинског судије у предмету 4 НГ 496/2017 Нотаријат IV Mannheim 13.11.2017. године, а у ком завештању пише: “Ја, ВВ, желим да оставим моју имовину - стан ..., локал и викендицу у ..., ауто, конто, све на рачуну што имам и уштеђевину ББ (овде туженој) која ми је пружила сву помоћ у моменту када ми је била потребна у болести и невољи, а не желим ништа да оставим ни сестри ГГ, ни АА (овде тужиоцу), ни ДД, нису заслужили јер нису дошли ни да ме обиђу и виде када нисам могла сама себи да помогнем. Ово је писано мојом руком”. Испод текста се са леве стране налази датум када је завештање сачињено, односно пишу бројеви 22.10. након чега су прецртани бројеви “191”, те стоји година “2017.” и слово “Г”, док је са десне стране испод текста завештања уписана адреса ..., а на дну странице налази се потпис завештаоца.

Решењем Јавног бележника ... од 15.5.2019. године прекинут је поступак расправљања заоставштине иза пок. ВВ (очигледном омашком презиме оставиље је означено ..., уместо ...), рођене 10.4.1938. године и упућени су на парницу тужилац (братанац оставиље) и ГГ (сестра оставиље) да, као тужиоци против овде тужене, у року од 30 дана од дана правноснажности овог решења покрену парнични поступак ради утврђења непуноважности означеног завештања.

Утврђено је да је тужена помагала сада пок. ВВ, када јој је помоћ била потребна, а познавале су се 35 година и када је због рата 1991. године отишла у Немачку директно је отишла код ње у стан и ту живела 8-10 година, након чега се преселила, изјамила велики стан у коме је била две три године, а после тога је купила стан. Сада пок. ВВ је живела код тужене и у том изнајмљеном стану и у стану који је након тога купила, а оне су међусобно имале и разна овлашћења, па је тако сада пок. ВВ била овлашћена да користи банковни рачун тужене, имала је кључ од њеног стана и користила ауто тужене и тако је трајало све док у Немачку није дошла ћерка свастике тужиоца ЂЂ. Сада пок. ВВ је први пут позлило док је боравила у Ђеновићима, па је смештена у болницу у Мељинама, у лето 2017. године. Тужена јој је организовала лет из Тивта за Франкфурт, сачекала је у Франкфурту и одвезла у болницу. Након неколико дана, сада пок. ВВ пуштена је из болнице и поново је изразила жељу да иде у Ђеновиће, тако да су њих

две отишле у Ђеновиће, где је била ЂЂ и после неког времена сада пок. ВВ јој је рекла да ће са ЂЂ да се врати у Београд. Када се тужена чула са сада пок. ВВ, рекла јој је да је лошег здравственог стања и да је у болници. Након тога, тужилац је са супругом и ЂЂ довезао сада пок. ВВ у Немачку и оставили су је код кућног доктора. Тужена је нашла сада пок. ВВ и након неколико дана она је изашла из болнице, у коју је била смештена због повреде услед пада. Тужена је сада пок. ВВ довезла истог дана у стан, а у том тренутку тужилац и његова супруга више нису били у Немачкој. У стану је била само ЂЂ, кухиња је била у неред, било је пуно дима, боравили су у стану још неки људи, који су изашли из стана, како их не би видела, због чега је тужена пет дана пре него што ће сада пок. ВВ отићи на последњу операцију схватила да ЂЂ не би требало да води бригу о сада пок. ВВ. Сада пок. ВВ туженој није говорила ништа о томе да ће јој завештањем оставити било какву имовину, пред крај свој живота била у добром психичком стању, у болници је тражила да дође фризер и очекивала је да ће преживети очекивану операцију. Тужена је дошла код сада пок. ВВ у посету пред саму операцију и том приликом је сада пок. ВВ тражила да јој купи неку салату и допуну за телефон, те када се вратила из куповине после неких сат времена сада пок. ВВ јој је рекла да можда неће изаћи из болнице и тада јој показала завештање и рекла јој је да ако преживи тужена јој је једина нада за помоћ. Тужена није очекивала да ће сада пок. ВВ сачинити овакво завештање.

Из налаза и мишљења судског вештака за област графоскопије од 06.7.2011. године утврђено је да сада пок. ВВ највероватније јесте скриптер спорног руком писаног текста на руком писаном спорном документу, који започиње текстом “Ја ВВ желим да оставим...”, са уписаним датумом 22.10.2017. године, односно спорни рукопис (руком писани текст) је највероватније исписала ВВ. Степен извесности “највероватније јесте”, одређује степен извесности мишљења вештака, у погледу идентификације скриптера потписа на седмостепеној скали извесности, која се примењује за оцену извесности у графоскопији (“несумњиво јесте”, “највероватније јесте”, “веровано јесте”, “није могуће утврдити”, “вероватно није”, “највероватније није”, “несумњиво није”) и овакав степен извесности се даје због несигурности спорног рукописа, највероватније узроковане протоком времена и здравственим стањем скриптера. Према судском вештаку ВВ несумњиво јесте скриптер спорног потписа на своје име на руком писаном спорном документу, односно спорни потпис је аутентичан потпис ВВ. Изјашњавајући се на примедбе тужиоца, вештак је појаснио да је мишљење дао, примењујући скалу извесности, те појаснио да на различитост у сигурности скриптера може да утиче, осим здравственог стања и временска дистанца настанка спорног и неспорног рукописа од око 6 година, као и други фактори, године скриптера, коришћење одређених лекова, опште психичко стање и слично, те да је индивидуална ствар сваког лица на који начин поједини фактори утичу на рукопис. Напоменуо је да у свом налазу, осим уочених сличности по општим карактеристикама рукописа, помињао и изразите сличности по индивидуалним карактеристикама рукописа. С обзиром да је ВВ преминула два дана након сачињавања завештања, лоше здравствено стање скриптера је, такође, могло бити од утицаја на сигурност скриптера.

Полазећи од тога да је оставиља сада пок. ВВ написала и потписала предметни тестамент, састављен у форми својеручног тестаментa, те да исти није фалсификован, што пропизилази из налаза и мишљења судског вештака, а имајући у виду садржину тестаментa, у смислу одредаба члана 114-140. Закона о наслеђивању, те да у истом не

постоје клаузуле које су противне принудним прописима, јавном поретку, или добрим обичајима, у смислу члана 155. истог закона, а имајући у виду и да је постављен тужбени захтев за утврђење ништавости, а да тужилац није тражио поништај завештања (тужилац се позивао на мане воље, завештајну неспособност у смислу члана 166. Закона о наслеђивању и заблуду у смислу члана 167. Закона о наслеђивању), првостепени суд је оценио да је означено завештање пуноважно, те да нису испуњени услови за ништавост истог, због чега је применом члана 155 - 158, 160. и 161. Закона о наслеђивању одбио, као неоснован тужени захтев тужиоца и одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд оценио да у конкретном случају нису испуњени услови за ништавост предметног завештања.

Наиме, супротно жалбеним наводима тужиоца, првостепени суд је потпуно и правилно утврдио све чињенице које су од значаја за одлуку у овој правној ствари, правилно оцењујући све изведене доказе, применом одредби члана 8 ЗПП, и то да је сада пок. ВВ сачинила предметно завештање, а што произилази из означеног налаза и мишљења вештака, којим је оставила своју имовину, ближе означену у завештању, туженој, а имајући у виду да јој је тужена када је то требало помагала, кад год јој је помоћ била потребна, те да су биле у јако блиским односима.

Жалбени наводи тужиоца којим оспорава налаз и мишљење вештака су неосновани, а имајући у виду да се вештак детаљно изјаснио на примедбе тужиоца, те након изјашњења вештака тужилац није предложио евентуално ново вештачење, у смислу члана 231. ЗПП, те ни на који начин није довео у сумњу налаз и мишљење вештака, а који налаз, као стручан и аргументован прихвата и овај суд.

Такође и жалбени наводи тужиоца да је погрешан закључак првостепеног суда у погледу истицања постојања мана воље приликом сачињавања завештања, и то конкретно завештајне неспособности у смислу члана 166. Закона о наслеђивању, као и заблуде у смислу члана 167. истог закона, нису од утицаја на одлуку првостепеног суда, а имајући у виду утврђено чињенично стање, које није доведено у сумњу жалбеним наводима и које је првостепени суд утврдио оценом изведених доказа у свему правилном применом члана 8. ЗПП. Тужилац је одустао од извођења доказа вештачењем од стране вештака медицинске струке у погледу способности завештаоца да сачини предметно завештање, односно тужилац није доказао да завешталац у конкретном случају није био способан за сачињавање својеручног завештања и да није имао слободну, озбиљну вољу и намеру да предметно завештање сачини, а на њему би био терет доказивања наведеног, у смислу члана 231. ЗПП.

Суд је ценио и остале наводе жалбе тужиоца, али их није посебно образлагао, јер је нашао да су без утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари.

Из наведених разлога, применом члана 390. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Међутим, одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу другом изреке пресуде није донета правилном применом одредаба члана 153, 154 и 163 ЗПП,

па је решење о трошковима преиначено, применом члана 401. тачка 3. ЗПП и туженој припадају трошкови поступка који су били потребни за вођење парнице, и то за састав одговора на тужбу у износу од 45.000,00 динара, састав једног образложеног поднеска који је био потребан ради вођења парнице у износу од 45.000,00 динара, састав жалбе у износу од 90.000,00 динара, за заступање на пет одржаних рочишта у износу од по 49.500,00 динара, приступа на четири неодржана рочишта у износу од по 27.000,00 динара, таксе за одговор на тужбу у износу од 41.240,73 динара, а све према важећој Адвокатској тарифи и Таксеној тарифи Закона о судским таксама, као и трошкове предвода са немачког језика у износу од 14.160,00 динара.

С обзиром на незнатан успех тужиоца у жалбеном поступку у односу на трошкове поступка, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, применом члана 153, 154 и 165 ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић